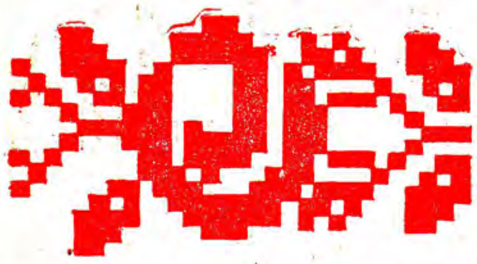
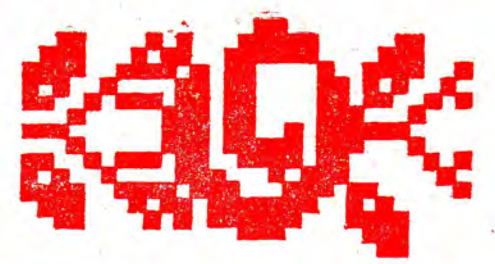

Ніва

ГОД I. № 1 БЕЛАСТОК, 4 САКАВІКА 1956 г. ЦАНА 60 гр.

У НУМАРЫ

БЕЛАСТОК – МЕДЫЦЫНСКАЯ АКАДЭМІЯ

— Калісь тут жыў магнат Браніцкі, а цяпер вучацца дзеці працоўных Беласточчыны.

Фота: Ю. Лец.

БЕЛАРУСКАЕ СВЯТА

Ужо з самай раніцы, вялікі зал Таварыства Польска - Савецкай дружбы ў Беластоку гудзеў шматлікімі галасамі і гукамі музыкі.

Гэта на I-шы Арганізацыйны З'езд Беларускага Грамадска - Культурнага Таварыства з'ехаліся дэлегаты з усіх канцоў Беласточчыны а нават і з цэнтральнай Польшчы — Варшавы, Лодзі і іншых гарадоў.

У ўпрыгожанай беларускімі ўзорамі зале сабралося звыш 400 дэлегатаў і запрошаных гасцей.

З якім узрушэннем, як радасна было глядзець на гэтыя, упрыгожаныя важнасцю хвіліны, твары. Колькі сардэчнай радасці, колькі вялікіх думак, колькі энергіі і любві было ў вачах.

Здавалася, гэта ўвесь народ прышоў задэманстраваць перад усім светам сваю шчырую падзяку партыі і ўраду за ўмовы, якія стварыла беларускаму насельніцтву ў Польшчы.

Але гэта не ўвесь народ. Гэта толькі яго дэлегаты — прадстаўнікі вялікай і дружнай сям'і сельскагаспадарчых кааператываў, прадстаўнікі індывідуальных сельскіх гаспадарак, прадстаўнікі працоўнай інтэлігенцыі і студэнты.

У гэты дзень яны прынеслі думкі, жаданні звыш [illegible] тысяч нацыянальнай групы беларусаў Польшчы.

На З'езд прыбылі таксама сакратар Ваяводскага Камітэта Польскай Аб'еднанай Рабочай Партыі тав. Мар'ян Ксёнжэ, старшыня Прэзідыума Ваяводскай Рады Народовай, тав. Юзэф Шчэсняк, старшыня пасольскага клуба тав. Ядвіга Зубрыцкая, прадстаўнік Міністэрства Унутраных Спраў тав. Станіслаў Сосна, прадстаўнік Міністэрства Асветы, тав. Уладзімір Станкевіч.

Праз мікрафон паведамляюць аб набліжэнні адкрыцця З'езда. Змаўкае гоман і шорах, усе вочы кіруюцца ў напрамку прэзыдыяльнага стала.

Твар гарыць, сэрца моцна б'ецца, а на вочах заблішчэла шчырая сляза бясконцай радасці і ўдзячнасці.

Як-жа міла глядзяць упалыя вочы селяніна, падпярэзанага народным поясам, як прыгожа і радасна сядзіць на сваім месцы рабочы - тэкстыльшчык і настаўнік з вёскі і горада.

(Працяг на стар. 4)

ДАРАГІЯ ЧЫТАЧЫ!

З вялікім хваляваннем аддаем у Вашыя рукі першы нумар „Нівы“.

Хочам, каб' „Ніва“ сталася Вашым блізкім і неадлучным сапраўдным прыяцелям, каб яна заўсёды магла добра дапамагчы Вам і дарадзіць.

Хочам штодзённа быць з Вамі, супольна перамагаць усялякія цяжкасці ў жыцці і працы, а таксама разам з Вамі цешыцца з дасягнутых поспехаў.

Таму звяртаемся да Вас, дарагія сябры, пішыце да „Нівы“ аб усіх справах якія Вас хвалююць, аб пераменах, якія заходзяць у Вашым жыцці і аб асягненнях у Вашай працы.

Пішыце, якія артыкулы Вам найбольш падабаюцца і аб тым, што Вы хацелі-б чытаць у „Ніве“.

Будзьце супольна з намі рэдактарамі нашага часопісу.

ШТОТЫДНЕВІК БЕЛАРУСКАГА ГРАМАДСКА – КУЛЬТУРНАГА ТАВАРЫСТВА

ДАКЛАД НАМЕСНІКА СТАРШЫНІ
Арганізацыйнага Камітэту
БЕЛАРУСКАГА ГРАМАДСКА-КУЛЬТУРНАГА ТАВАРЫСТВА
ТАВ. ГЕОРГІЯ ВАЛКАВЫЦКАГА

(Фрагменты)

Усім вядома, што Польшча пасля вызвалення пераўтварылася з дзяржавы многанацыйнай (якой была да 1939 года) у дзяржаву нацыянальную.

Аднак у мэтах нашай краіны жыве нейкі працэнт грамадзян не Польскай нацыянальнасці. Датычыцца гэта і беластоцкага ваяводства, дзе побач з палякамі пражываюць беларусы і літоўцы.

Дакладны лік беларускага насельніцтва ў Польшчы яшчэ канчаткова невядомы. Прыблізна аблічваецца на 143 тысяч жыхараў.

Беларускае насельніцтва, якое з'яўляецца найбольш шматлікай нацыянальнай групай у Польшчы, дагэтуль не мела сваёй арганізацыі.

Таму зышліся мы, каб прызваць да жыцця такую арганізацыю, каб намеціць мэты і шлях дзейнасці нашай арганізацыі.

Адной з галоўных мэт нашага таварыства ёсць, як гаворыцца ў праекце статута, шырэйшае як дагэтуль уключэнне беларускага насельніцтва ва ўсенароднае будаўніцтва соцыялізма ў Польшчы.

Каб дасягнуць гэтую мэту — трэба стварыць навейшую, змеханізаваную гаспадарку. Бо толькі яна забяспечыць, большую прадукцыю — гэта ўмова перамогі соцыялізма ў нашай краіне.

Чаго хочам дабіцца за працяг бліжэйшых 5 год?

Успомнім галоўныя лічбы, якія ёсць у пастанове V Пленума. Сельскагаспадарчая вытворчасць узрасце на 25 працэнтаў, калектыўная гаспадарка ахопіць 25—30 працэнтаў агульнай плошчы сялянскай зямлі.

Навейшая механізацыя агорне ўсе асноўныя работы ў Дзяржаўных Сельскіх Гаспадарках і каля 25 працэнтаў — у аднаасобнікаў. Якія ў гэтым напрамку згодна з пастановай V Пленума задачы стаяць перад беластоцкай вёскай?.

У гады 1956—1960 трэба асягнуць рост сельскагаспадарчай прадукцыі ў сярэднім на 28 працэнтаў, пры гэтым раслінная прадукцыя ўзрасце на 25 працэнтаў, а гадаўляная на 32 працэнты.

Ураджаі 4-х асноўных сельскагаспадарчых культур павінны ўзрасці найменш да 14 цэнтнераў з гектара, ураджаі кукурузы і зялёнай масы 380 цэнтнераў, бульбы 140 цэнтнераў, цукровага бурака 200 ц., сена 30 ц. з гектара.

Ужо ў 1956 г. зліквідуюцца ўсе аллогі на тэрыторыі беластоцкага ваяводства. А ёсць іх яшчэ звыш дванаццаці тысяч гектараў. Значная частка гэтых аллогаў знаходзіцца іменна ў паветах з беларускім насельніцтвам нпр.: у гайнаўскім ёсць каля 3 тысяч г. у бельскім каля 1.100 г. не ўлічваючы ў гэта зямлі, якая ляжыць аллогамі з прычыны трохпольнай сістэмы апрацоўкі зямлі, стасаванай яшчэ ў гэтых паветах.

Якім шляхам дайсці да гэтай мэты? Як гэта асягнуць? V Пленум дае ясны адказ.

Асновай палітыкі партыі ў бліжэйшыя 5 год будзе паступовае спалучэнне праграмнай задачы — соцыялістычнага пераўтварэння вёскі з адначасовым выкарыстаннем усіх магчымасцей уздымку вытворчасці ў аднаасобнай сялянскай гаспадарцы пры абмежаванні кулацкіх элементаў.

Такім чынам — праграмная задача нашай партыі — далейшае развіццё сельскагаспадарчай кааперацыі. Адным з галоўных штуршкоў для гэтага развіцця будуць карысныя умовы гаспадаравання, якія забяспечвае сялянам аб'едняным у сельскагаспадарчых кааператывах народная дзяржава.

Гэта зусім не азначае, што не будзе апекі над аднаасобніцкай гаспадаркай. Наадварот, V Пленум выразна падкрэслівае, што ўздым вытворчасці аднаасобніцкіх гаспадарак не толькі забяспечыць павелічэнне сельскагаспадарчых прадуктаў, але з'явіцца натуральным шляхам у кааператывы.

Гэтыя задачы будуць неадлучнай часткай у дзейнасці нашага Таварыства. Каб ясней уявіць пастаўленыя перад намі задачы, успомнім мінулае, каб з перспектывы дзесяцігоддзя глянуць на наш забытак.

У першыя гады народнай улады на тэрыторыі нашага ваяводства лютавалі банды створаныя з быўшых СС-манаў „энэзэтаўцаў", а таксама з людзей, якія ў час акупацыі прывыклі жыць з чужога няшчасця.

Бандыты не задавальняліся рабункамі, яны імкнуліся свой разбой прыкрыць плашчам палітыкі. Імкнуліся рассейваць зёрны нязгоды паміж беларускім і польскім насельніцтвам.

У той час большасць беларускага насельніцтва супрацоўнічаючы з уладамі рашыла даць адпор бандам, як калісь давала адпор санацыйнай паліцыі, ці гітлероўцам.

Беларусы засільвалі Органы Бяспекі, Грамадзянскай Міліцыі і ОРМО, партыйны апарат і адміністрацыйныя народныя ўлады.

Моцным веснавым патокам урываюцца ў беларускую вёску парасткі новага. Ідэі калектыўнай працы авалодваюць свядомасць шырокіх сялянскіх мас.

На 307 сельскагаспадарчых кааператываў ва ўсім ваяводстве на беларускую вёску прыпадае 130. Растуць кааператывы мільянеры. Найбагатшымі з іх з'ўляюцца кааператывы беларускія: у бельскім павеце — Дэніскі, Аўгустова, Райск, Гацькі, Зубава, у гайнаўскім павеце Чыжы, у беластоцкім — Чарэўкі.

Народны лад удыхнуў новы струмень у жыццё нашых людзей. Выпраставаў плечы ўчарашні батрак, разагнуў спіну, рабочы, свабодна ўздыхнуў інтэлігент.

У кожнай беларускай вёсцы відаць рысы новага соцыялістычнага абнаўлення.

— Старымі застаюцца ў нас толькі слаўныя, рэволюцыйныя традыцыі. Гэта ёсць вымоўным доказам глыбокай свядомасці і палітычнай сталасці беларускага селяніна, які беручы прыклад са сваіх братоў з усходу ўсё больш пераходзіць на шлях соцыялістычнай гаспадаркі і супольна з польскім селянінам змагаецца за новую вёску.

Нічога дзіўнага, што ў закладзінах 5-ці-гадовага плана прадугледжваецца ў паветах: беластоцкім, бельскім, гайнаўскім і семятыцкім, гэта значыць у паветах дзе большасцю жывуць беларусы ахапіць сельскагаспадарчай кааперацыяй каля 20 працэнтаў гаспадарак.

Дасягненні беларускай вёскі ў развіцці кааператыўнага руху з'яўляецца ў сучасны момант гарантыяй выканання гэтых задач.

Наступнай, важнай мэтай нашага Таварыства ёсць папулярызацыя і распаўсюджванне традыцыі супольных змаганняў беларускіх і польскіх рабочых і сялян а таксама ўмацоўванне сувязі братэрскага супрацоўніцтва беларускага насельніцтва з польскім.

На працягу шмат стагоддзяў працоўныя масы Польшчы і Беларусі мелі тых самых унутраных і вонкавых ворагаў. У барацьбе супроць чужаземных захопнікаў, у змаганні за сваю нацыянальную незалежнасць і соцыяльнае вызваленне гартаваліся сувязі братэрства і дружба паміж нашымі народамі.

Калі на кліч Хмельніцкага зрухнулася ўся Украіна і Беларусь адказаў пад Чорштынам Костка Наперскі, закіпела нават у вёсках Вялікапольшчы.

Калі прыгнечаны царскім урадам польскі народ узняўся на барацьбу за незалежнасць быў ён дзейна падтрыманы беларусамі. Валеры Врублеўскі ў далейшым генерал Парыжскай Комуны, камандаваў 400-ста-асабовым беларускім атрадам. За справу студэнцкага паўстання аддаў сваё жыццё адзін з яго — кіраўнікоў — Кастусь Каліноўскі, рэдактар першай беларускай рэволюцыйнай газеты „Мужыцкая Праўда", выдаванай у Беластоку.

З хвілінай з'яўлення на гістарычнай арэне рабочага класа перадавой рэволюцыйнай сілы грамадства, сувязі супольных змаганняў працоўных мас Беларусі і Польшчы ўзмацнелі.

Калі ў 1895 г. генеральная забастоўка тэкстыльшчыкаў Беластока прычынілася да астаноўкі ўсіх фабрык і заводаў, падняліся на барацьбу рабочыя палякі і беларусы.

У рэволюцыю 1905 г. рабочыя: Лодзі, Варшавы, Беластока, Мінска і Віцебска разам будавалі барыкады супроць царскага самаўладства.

Дванаццаць год пазней перамога вялікай Кастрычніцкай Рэволюцыі — была справай, за якую змагаліся польскія рэволюцыянеры поплеч са сваімі сябрамі, з Расіі. Беларусі, Украіны і іншых народаў царскай імперыі.

На барацьбу з беспраў'ем і нацыянальна - соцыяльным прыгнётам у час санацыйнага ўладарніцтва зноў паўсталі як адзін беларускія і польскія комуністы супроць буржуазнай улады якая ў сваіх цесных эгаістычных класавых мэтах імкнулася рассейваць фальшы і ненавісць паміж абодвума народамі.

Комуністычная Партыя Заходняй Беларусі, якая з'яўлялася часткай Комуністычнай Партыі Польшчы, дзейнічала на тэрыторыі Заходняй Беларусі згодна з генеральнай лініяй Комуністычнай Партыі Польшчы.

У адозве ЦК КПП з 1935 г. гаварылася аб прыгнечаных народах: „Барацьба за іх свабоду — гэта барацьба за нашу свабоду Барацьба супроць прыгнятальнікаў Заходняй Беларусі і Украіны — гэта барацьба супроць нашых прыгнятальнікаў...

Гэтыя шматлікія прыклады ахвярнасці і геройства нашых народаў, іх салідарнасці ў барацьбе супроць супольнага ворага — усё гэта замацавана збройным братэрствам у вайне з фашысцкім нашэсцем.

Дружба наша гартагалася ў супольных змаганнях з акупантам, расла і мацнела на палях бітваў.

Пасля вайны здзейсніліся надзеі і жаданні нашага народа. Атрымалі мы належную нам поўную свабоду на роўні з усімі грамадзянамі. Між іншымі атрымалі тое, за што змагаліся і чаго дамагаліся беларусы ў панскай Польшчы — уласную школу. Беларуская мова перастала быць мовай забароненай.

Сёння на Беласточчыне налічваецца 52 пачатковых беларускіх школ: у беластоцкім павеце — 2, бельскім — 19, ў гайнаўскім — 31; ў 114-нацаці шкочах беларуская мова навучаецца як прадмет; у беластоцкім павеце — 33, ў бельскім — 21, ў гайнаўскім — 33, у сакольскім — 23 і семятыцкім — 3.

У Бельску і Гайнаўцы агульнаадукацыйныя ліцэі рыхтуюць новыя кадры беларускай інтэлігенцыі. У час летніх канікул праводзяцца курсы для настаўнікаў беларускай мовы.

Неглядзячы на гэта маем яшчэ 27 працэнтаў настаўнікаў некваліфікаваных. Шмат настаўнікаў ў беларускіх школах зусім не ведаюць беларускай мовы. Гэта вынік слабай і недастатковай работы Ваяводскага Аддзела Асветы і кіраўніцтва педагагічнага ліцэя ў Бельску.

Паляпшэнне працы ў Педагагічным Ліцэі будзе мець значны ўплыў на ўзмацненне беларускіх школ настаўніцкімі кадрамі. Таму нашае Таварыства павінна выпрацаваць формы дапамогі Педагагічнаму Ліцэю каб узняць узровень работы. Недастаткова забяспечана беларускае насельніцтва беларускімі газетамі, часопісамі і кніжкамі.

Па-мойму мы павінны паставіць сабе за задачу, каб супольна з аддзеламі Асветы і Культуры Прэзідыума Ваяводскай Рады шырока разгарнуць папулярызацыю беларускай кніжкі і прэсы.

Пажаданым было-б таксама каб нашае Таварыства дапамагло Аддзелу Асветы Ваяводскай Рады ў забяспечанні беларускіх школ адпаведнай колькасцю падручнікаў.

У перспектывах развіцця беларускіх — школ неабходным з'яўляласяб павышэнне арганізацыйнага ўзроўню школ з мэтай ахапіць усіх беларускіх дзяцей навучаннем роднай мовы.

Неабходна сарганізаваць Факультэт Беларускай Філалогіі пры Педагагічнай Студыі ў Беластоку.

Якія мы бачым сродкі для ажыццяўлення нашых мэт і задач.

Праект статута прадбачыць наступныя сродкі дзейнасці.

— Арганізацыя асродкаў распаўсюджвання і папулярызацыі беларускай культуры і мастацтва, арганізацыя дакладаў, гутарак, выставак і экскурсіі, арганізацыя калектываў мастацкай самадзейнасці, апекі над маладымі талентамі, вядзенне прэсавай і выдавецкай дзейнасці

Дзякуючы захадам арганізацыйнага камітэта мы ўжо атрымалі дзяржаўную датацыю, якая дасць магчымасць стварыць асродкі нашай дзейнасці.

Дзякуючы ўсебаковай дапамозе Партыі і Урада створана рэдакцыя беларускага штотыднёвіка „Ніва", якая будзе з'яўляцца органам Беларускага Грамадска - Культурнага Таварыства.

Няхай шляхаводнай думкай у нашых дэбатах будзе глыбокі клопат аб умацаванні і засяроджанні вакол нашай партыі і Народнага Фронта. Клопат аб узмацненні маральна - палітычнай адзінасці нашага грамадства.

Няхай нам свеціць прыкладам адзінасць совецкіх народаў, якія з года ў год дасягаюць усё новых перамог у будаўніцтве лепшага жыцця, якога далейшыя перспектывы накрэсліў XX З'езд КПСС.

Кіруючыся запаветамі вялікага Леніна, Комуністычная Партыя Совецкага Саюза праяўляла пастаянныя клопаты аб далейшым развіцці цяжкай прамысловасці. Гэта — генеральная лінія Комуністычнай Партыі. Яна ажыццяўляецца з усёй станоўчасцю і неадступнасцю.

Стварыўшы магутную цяжкую індустрыю і несупынна яе развіваючы, совецкі народ з незвычайнай энергіяй ў гістарычна кароткія тэрміны вырашае асноўную задачу СССР — дагнаць і перагнаць найбольш развітыя капіталістычныя краіны ў вытворчасці на душу насельніцтва.

На XX З'езд КПСС звязна і выразна гаварылася пра справы, якія нам з'яўляюцца вельмі блізкімі. Гаварылася не толькі пра тэхнічны прагрэс, пра вялікія пабудовы, пра магутныя водныя і атамныя электрастанцыі.

Гаварылася таксама пра гарачыя снеданні для дзяцей у школах, пра тое, як павялічыць прадукцыю і зрабіць танейшымі ўсе прылады, патрэбныя жанчыне ў дамовай гаспадарцы, як лепш заспакоіць культурныя запатрабаванні працоўных.

Таму, што апошняй мэтай соцыялізма не з'яўляюцца мартэны і электрастанцыі, не з'яўляюцца прадукцыя для прадукцыі, але чалавек — яго патрэбы, здароў'е, усебаковае развіццё яго жыцця. Совецкі народ, пракладваючы шлях да соцыялізма усім людзям, даў народам прыклад геройства, можа найцяжэйшага, бо сатканага праз шмат год штодзённых адрачэнняў.

Будзем вучыцца на прыкладзе совецкіх людзей, маючы заўсёды на ўвазе здавалася-б тыя дробныя справы якія з'яўляюцца важнымі ў штодзённых патрэбах працоўнага люду — стваральніка ўсіх багаццяў, для якога будуем соцыялізм.

По Совецкай Беларусі

РЭХА ДЭКАДЫ БЕЛАРУСКАЙ КУЛЬТУРЫ

Раніцай мы пад'язджалі да Беластока. На вакзале сустрэлі нас гаспадары горада і беларускія студэнты ў нацыянальных касцюмах. Як звычайна, прывітальныя прамовы і кветкі. Але нешта новае адчулі мы ў гэтым горадзе. Нечаканая блізкімі і асабліва сардэчнымі аказаліся тут людзі. Беларускім тэатрам надзвычай цікавіліся.

Білетаў нельга было дастаць. Каля тэатра заўсёды стаяў натоўп моладзі, якая не трацiла надзеі паглядзець хоць кавалачак спектакля праз шкляныя дзверы ўваходу. Многія, нягледзячы на халодныя вечары, чакалі канца спектакля, каб убачыць акцёраў, калі яны будуць садзіцца ў аўтобусы. Таксама і каля гасцініцы незнаёмыя людзі падыходзілі да акцёраў, прасілі аб аўтографах.

На вуліцах, у магазінах, дзе-б ні з'яўляліся беларускія артысты, яны заўсёды адчувалі асаблівую да сябе ўвагу і сардэчныя адносіны. Тлумачылася гэта тым, што вялікая колькасць насельніцтва ў беластоцкім ваяводстве — (больш 100 тыс.) — беларусы. Для іх нават мова, якая гучэла са сцэны, была асалодай.

Карэспандэнт „Беластоцкай газеты" пра гэта пісаў: „Можа нідзе так, як у нашым ваяводстве, спатканні з беларускімі артыстамі пераходзілі ў сардэчную маніфестацыю да слова беларускага, якое так горда гучыць са сцэны. То-ж мова беларуская на нашай зямлі атрымала права грамадзянства нядаўна, толькі ў Польшчы народнай".

Жыхары Беласточчыны добра памятаюць спектаклі Беларускага Дзяржаўнага Акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы ў Беластоку. Дэкада Беларускай Культуры шырокім рэхам адбілася ў Совецкай Беларусі. Прыводзім урывак артыкула народнай артысткі БССР О. Галіны, друкаванага на старонках „Работніца і Сялянкі" аб уражаннях з Беласточчыны.

Тэатр, апрача спектакляў, арганізаваў канцэрты ў горадзе і раённых цэнтрах, на заводах, у калгасах, школах, клубах. Часам прыходзілася выступаць па два — тры разы ў дзень, але ніхто з акцёраў не пашкадаваў аб гэтым, бо быў задаволены сардэчным, хвалюючым прыёмам. Вельмі часта пасля канцэрту для нас наладжвалі вячэру, акцёры разам з гледачамі танцавалі пад гармонік, спявалі беларускія, рускія і польскія песні. Гэта былі сапраўды незабыўныя сустрэчы. У часе адной такой вячэры асабліва клапаціліся жанчыны, збіраючы на стол розныя смачныя рэчы ўласнага прыгатавання. Старшыня калгаса, дзе адбываўся канцэрт, сказаў:

— Нам нялёгка было ўсё гэта арганізаваць, але калі мы даведаліся, што да нас едуць беларусы, самі ногі, ў нас захадзілі, і ўсё адразу зрабілася лёгкім.

А з якой гордасцю паказвалі нам калгаснікі сваю гаспадарку — электрычны млын, машыны для апрацоўкі ільну, новыя стайні, аборы, велізарнейшых свінаматак і смешных чысценькіх парасятак. Гаспадарам хацелася, каб мы ўсё паглядзелі, усюды пабывалі.

Паклаўшы вянок на магілу совецкіх воінаў, дзе заўсёды ляжаць свежыя кветкі, мы развіталіся з Беластокам, з нашымі новымі сябрамі.

Прадзільшчыца Мінскага Тэкстыльнага Камбіната Н. Ч Эсаулова працуе па ўласнаму метаду і выконвае ў месяц звыш 100 кг. надпланавай пражы.

ПА ШЛЯХУ УЗДЫМУ ГАСПАДАРКІ І КУЛЬТУРЫ БССР

Нядаўна ў Мінску закончыла сваю работу другая сесія Вярхоўнага Савета Беларускай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі чацвёртага скліканя. Сесія прыняла рашэнні вялікай дзяржаўнай важнасці — зацвердзіла бюджэт Беларускай ССР на 1956 год і Указы Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР.

Работа сесіі — вярхоўнага органа дзяржаўнай улады рэспублікі праходзіла пад знакам мабілізацыі творчых сіл і энергіі беларускага народа на барацьбу за ажыццяўленне палітыкі Комуністычнай Партыі, накіраванай на далейшае умацаванне эканамічнай магутнасці краіны, рост дабрабыту працоўных.

Сесія праходзіла ў дні, калі ўвесь совецкі народ рыхтаваўся годна сустрэць знамянальную падзею ў жыцці краіны — XX з'езд Комуністычнай партыі Совецкага Саюза.

Дзяржаўны бюджэт БССР на 1956 год, зацверджаны ў суме 4.513.886 тыс. рублёў, адпавядае задачам далейшага ўздыму народнай гаспадаркі рэспублікі, культуры і дабрабыту народа, якія вызначаны ў рашэннях XXII з'езда Кампартыі Беларусі. Ён складзен у поўнай адпаведнасці з задачамі шостага пяцігадовага плана.

На працягу новай пяцігодкі ў рэспубліцы валавая прадукцыя ўсёй прамысловасці будзе павялічана прыкладна ў 1,7 разы.

У галіне сельскай гаспадаркі к 1960 году вытворчасць збожжавых культур будзе павялічана прыкладна ў 2,9 разы, ільнавалакна — ў 1,4 разы, бульбы — ў 1,7 разы і г. д.

Усесаюзны фестываль савецкай моладзі

З мэтай лепшай арганізацыі вольнага часу моладзі, уцягнення яе ў культурна-масавую работу, далейшага павышэння майстэрства маладых выканаўцаў, а таксама паспяховай падрыхтоўкі да VI Сусветнага фестывалю моладзі і студэнтаў ЦК ВЛКСМ, ВЦСПС і Міністэрства культуры СССР вырашылі правесці з верасня 1956 года па май 1957 года Усесаюзны фестываль совецкай моладзі

Фестываль павінен садзейнічаць узмацненню выхавання юнакоў і дзяўчат у духу комунізма, мабілізацыі сіл моладзі да актыўнага ўдзелу ў выкананні гістарычных рашэнняў партыі і ўрада па ўздыму народнай гаспадаркі, культуры, навукі і мастацтва нашай краіны.

Распрацавана Палажэнне аб фестывалі, у якім гаворыцца, што ўдзельнікамі фестывалю могуць быць калектывы і салісты мастацкай самадзейнасці а таксама прадстаўнікі прафесіянальнага мастацтва. У фестывалі прымуць таксама ўдзел маладыя кампазітары, літаратары, мастакі, скульптары, моладзь, якая займаецца прыкладным мастацтвам.

Для кіраўніцтва падрыхтоўкі і правядзення Усесаюзнага фестывалю совецкай моладзі створан Цэнтральны арганізацыйны камітэт.

На прадпрыемствах, у калгасах, МТС, соўгасах, ва ўстановах, у навучальных установах, а таксама ў раёнах, гарадах, вобласцях, краях і рэспубліках будуць створаны мясцовыя арганізацыйныя камітэты.

Фестываль намечана правесці ў тры туры. Першы тур — у прадпрыемствах, у калгасах, МТС, соўгасах, ва ўстановах, у навучальных ўстановах, воінскіх часцях; другі ў раёнах і гарадах; трэці — у вобласцях краях і рэспубліках.

Мінскі Тэлевізійны цэнтр

У снежні мінулага года з Мінскага тэлевізійнага цэнтра была зроблена першая пробная перадача кінафільма Мінчане з радасцю настрайвалі тэлевізары на „свой" тэлецэнтр. Зараз шмат хто з мінчан і тыя, што жывуць недалёка ад горада і маюць тэлевізары, у сябе дома глядзяць новыя кінофільмы, слухаюць канцэрты Радыус дзеяння Мінскага тэлецэнтра — 65 — 70 кілометраў, але дальнасць прыёму гэтым не абмяжоўваецца. Пры устанаўленні узмацняльнікаў і іншых прыстасаванняў радыус дзеяння тэлецэнтра значна павялічыцца. Есць звесткі, што тэлевізійныя перадачы Мінскага цэнтра часам прымаюцца ў Оршы. Дальнасць прыёму вельмі павялічваецца пры спрыяльных метэаралагічных умовах.

Уся апаратура для Мінскага тэлевізійнага цэнтра была зроблена на ленінградскіх заводах. Калі яна поўнасцю асвоіцца работнікамі тэлецэнтра — праграма перадач будзе вельмі разнастайнай.

МАКСІМ ТАНК

СПАКОЙНАЙ НОЧЫ

Вечар вясенні. Месяц над гаем.
Спакойнай ночы! — ўсім я жадаю.

Спакойнай ночы! — гулкаму рэху,
Каб не было чуць, як буду ехаць;

Псам палаўнічым, што госця чуюць,
Двор запаветны пільна вартуюць;

І тым варотам ля цёмнай ліпы,
Каб адчыніць іх мог я без скрыпу.

І, асабліва, спакойнай ночы
Маці, якая за дочкай сочыць,

Каб не пачула яна да рана,
Як буду клікаць выйсці на ганак,

Выйсці на ганак дзяўчыну-зорку,
Жыць без якой мне на свеце горка.

Вечар вясенні, месяц над гаем.
Спакойнай ночы! — ўсім я жадаю.

Дом вялікага польскага паэта

Старадаўні беларускі горад Навагрудак ніколі не сустракаў так многа гасцей Сюды, на радзіму вялікага польскага пісьменніка Адама Міцкевіча прыязджаюць людзі з розных канцоў Совецкага Саюза і з многіх замежных краін каб ушанаваць светлую памяць вялікага польскага паэта

Дом-Музей Адама Міцкевіча ўжо наведала звыш 10 тысяч экскурсантаў

Вучні дапамагаюць калгасам

ПРУЖАНЫ. — Цесная дружба ўстанавілася паміж вучнямі Загорскай сярэдняй школы і хлебаробамі сельгасарцелей імя „Сталіна" і імя „Варашылава". Вясной мінулага года школьнікі прыгатавалі для калгасаў 31 тысячу торфаперагнойных кубікаў. У летні перыяд вучні прымалі ўдзел у доглядзе пасеваў і ўборцы ўраджаю. Цяпер яны займаюцца зборам попелу і птушынага памёту для ўгнойвання калгасных палёў.

Значную дапамогу аказваюць школьнікам і калгаснікі. Сельгасарцель імя Сталіна выдзеліла школе 1.000 рублёў на набыццё вучэбных дапаможнікаў і перадала ёй грузавую аўтамашыну.

Вучні Загорскай сярэдняй школы звярнуліся з заклікам да ўсіх школьнікаў раёна аказаць калгасам практычную дапамогу ў падрыхтоўцы да веснавой сяўбы

З АРГАНІЗАЦЫЙ

БЕЛАРУСКАГА ГРАМАДСКА-КУЛЬ

Сакратар Арганізацыйнага Камітэта Таварыства тав. Аляксей Казёл адкрывае З'езд.

(Працяг са стар. 1)

За прэзідыяльным сталом з'яўляецца сакратар Арганізацыйнага Камітэта, тав. Казёл. У гарачых простых словах вітае прадстаўнікоў партыі і ўрада, дэлегатаў усіх прафесіі, дэлегацыю літоўскага насельніцтва і ўсіх прысутных.

Доўга не змаўкаючыя апладысменты гучаць як прыгожая музыка, як азіны, згодны голас сэрца.

Тав. Казёл прызывае на старшыню З'езда шматгадовага заслужанага дзеяча тав. Кізевіча, які ў сваю чаргу склікае Прэзідыум З'езда.

У далейшым удзельнікі З'езда з вялікай увагай слухаюць даклада тав. Валкавыцкага. Як горда гучаць і глыбока западаюць у сэрцы словы аб вялікіх супольных змаганнях за свабоду і шчасце беларускага і польскага працоўнага люду, аб непарванай ніколі дгужбе братніх народаў.

Па дакладзе тав. Валкавыцкага ад імя Бюро Ваяводскага Камітэту Польскай Аб'еднанай Рабочай Партыі і Прэзідыума Ваяводскай Рады Нарадовай выступіў тав. Юзэф Шчэнсняк.

Павітаўшы З'езд, паказаў ён заданні, якія стаяць перад насельніцтвам нашага ваяводства, заданні першага пяцігадовага плана, якога выкананне залежыць ад нас усіх.

Між. інш тав. Шчэнсняк сказаў „Бярыце прыклад з вашых братоў з БССР, тады лепш будзеце выконваць заданні пастаўленыя Партыяй і Урадам".

На сцэну да прэзідыяльнага стала падыходзіць дэлегацыя літоўскага насельніцтва — дзяўчына і хлапец у народных касцюмах.

Як моцна іх узоры падобныя да нашых!

Дэлегацыя па-літоўску вітае дэлегатаў З'езда і жадае поспехаў у абрадах. Дзяўчына складае на рукі старшыні З'езда кветкі — цудоўна прыгожыя. жывыя кветкі.

Пачаліся дэбаты.

Як-жа добра дэлегаты разумелі адзін другога, як уважна слухалі, якая атмасфера запоўніла вялікую залу. Нельга было не быць узрушаным гэтым настроям. Не існаваў гадзіннік, не існаваў поспех.

Гаварыце Таварышы, вы нам радныя, мы вас слухаем!

Вось за трыбунай рабочы з Беластока. „Мы цяпер ва ўмовах народнай улады ганарымся, што мы беларусы" — гаворыць гэты малады чалавек.

Сялянін паднімае ўверх руку з пагрубелымі ад працы пальцамі як сімвал прысягі, як доказ, што ён беларускі мужык — чалавек. Ён прыехаў сказаць усім, што за шмат дабра атрыманага беларусамі ад партыі і ўрада, яго вёска не астанецца ў даўгах. Яна будзе новай соцыялістычнай вёскай.

Колькі маладога запалу, колькі душэўнай энергіі, якая велькасць у гэтым простым чалавеку, які належна зразумеў сапраўднае значэнне соцыялістычнага перыяду і нашую сучаснасць.

Настаўніца з Гайнаўкі, Ніна Лебедзінская перад усімі прысутнымі сказала, што беларускія настаўнікі ў горадзе і на вёсцы даложаць усіх намаганняў, каб задачы Таварыства выканаць.

Выступаюць усё новыя дэлегаты. Дзеля таго і з'ехаліся каб так па-сяброўскі. ад шчырага сэрца, выказаць свае думкі, параіць, запэўніць аб сваёй адданасці Партыі і народнай уладзе.

Прамову прадстаўніка літоўскага насельніцтва Петра Ролава, што раз перарываюць апладысменты.

„Мова наша і звычаі ёсць розныя — кажа Ролаў — але вяжуць нас векавыя супольныя імкненні, вяжа нас вялікая супольная мэта, якой з'яўляецца пабудова соцыялізма ў нашай краіне і таму сэрцы ўсіх літоўцаў сёння з Вамі, на гэтым з'ездзе".

Выступае ў дэбатах настаўнік Мікалай Лебедзінскі з Беластока.

Прадаўжаючы абрады З'езд па ўнясенні змен і направак аднагалосна зацвердзіў праект статута, Беларускага Грамадска - Культурнага Таварыства і выбраў улады Таварыства.

У мастацкай частцы выступілі з багатай і цікавай праграмай гурткі народнай самадзейнасці.

Палілася вольная, народная песня. Душа узрадавалася, сэрца зайграла! Беларускія песні, сумныя і вясёлыя, поўныя гумару, а часам і вострыя!

Колькі ў іх прастога харастваа, колькі прыгожых думак, мараў, імкненняў! Адкуль гэта ўсё ўзялося? З якой крыніцы цякуць такі ўзлёт?

І калі мы чуем складзеныя народам песні ў нас з'яўляецца думка: вялікі той народ, які патрапіць так спяваць, мець толькі непарушнай надзеі на светлую будучыню!

Паслухалі-б Вы, як спяваў беларускі хор з Гарадка! Прыгожыя, прыгожа ўбраныя жанчыны, колькі цяпла, колькі весеепасці разлілі сярод дэлегатаў З'езда. Вочы не маглі ад іх адарваца.

Старая, народная песня ў выкананні хора з Гарадка разброіла слухачоў, а частушкі складзеныя саматужна Нінай Мушынскай, зусім растапілі іх сэрцы.

Ох, як хочацца жыць. калі чуеш такія песні. З беларускай народнай песняй зліласа старая літоўская песня. Гэта спявала дэлегатка на З'езд ад літоўскага насельніцтва. Адчувалася, што гэтыя песні паднімаючыся дзесьці высока пад столь падаюць сабе рукі, як дзве сястры хочуць цешыць чалавека і гучэць мелодыяй братэрства народаў.

ТАВ. БОЛЕСЛАЎ БЕРУТ
першы сакратар КЦ ПЗПР

Варшава

Мы, беларусы, грамадзяне Польскай Народнай Рэспублікі, прысутныя сёння ў Беластоку на І-шым агульным з'ездзе Беларускага Грамадска - Культурнага Таварыства перасылаем на Вашы рукі словы адданасці да Польскай Аб'еднанай Рабочай Партыі і Цэнтральнага Камітэта.

Шмат гадоў беларускі народ быў агранічаны ў правах, пакрыўджаны і пагарджаны.

Шмат гадоў марыў ён і змагаўся за роўныя правы. У барацьбе гэтай, дзейна дапамагаў польскі рабочы клас і партыя.

Сёння дзякуючы народнай уладзе і апецы Польскай Аб'еднанай Рабочай Партыі беларусы ў Польшчы карыстаюць поўнасцю з грамадзянскіх свабод Мы сумесна з палякамі будуем супольны дом — народную Польшчу.

Дзеці нашы вучацца на роднай мове. У нашых гарадах і вёсках расцвітае народная культура Доказам гістарычных змен у жыцці беларусаў ў Польшчы з'яўляецца ўтварэнне Беларускага Грамадска - Культурнага Таварыства. Беларускае Грамадска - Культурнае Таварыства ставіць перад сабой задачы:

1. Шырэйшае, як дагэтуль уключэнне беларускага насельніцтва ва ўсенароднае будаўніцтва соцыялізма ў Польшчы.

2. Папулярызацыя і распаўсюджванне традыцыі супольных змаганняў беларускіх і польскіх рабочых і сялян.

3. Азнаямленне беларускага насельніцтва з прагрэсіўнай культурай польскага народа і азнаямленне польскага насельніцтва з прагрэсіўнай культурай беларускага народа.

4. Развіццё беларускай культуры.

5. Умацаванне дружбы і супрацоўніцтва паміж народамі. на аснове саюза і братэрства, якое сёння злучае польскі народ з міралюбівымі народамі свету ў імкненні да агульнай мэты — зрабіць немагчымай агрэсію і умацаваць сусветны мір.

Запэўніваем Цэнтральны Камітэт Польскай Аб'еднанай Рабочай Партыі, што ў нашай працы будзем кіравацца палітыкай Партыі і даложым максімум намагання, каб з гонарам выканаць задачы, якія перад намі ставіць Цэнтральны Камітэт і Урад.

За ўдзельнікаў З'езда

Беласток 26-II-1956 г. *Прэзідыум*

Дэлегаты з вялікай увагай выслухваюць даклад тав Валкавыцкага аб мэтах і заданнях Беларускага Грамадска - Культурнага Таварыства.

Дэлегаты Надзя Дудзік з Гарадка беластоцкага павета і Якуб Куршэль з Сукавіч сакольскага павету заяўляюць сваю прысутнасць на З'ездзе.

НАГА З'ЕЗДУ
ТУРНАГА ТАВАРЫСТВА

Дэлегаты ў часе перапынку з зацікаўленнем аглядаюць падаркі Міністра Культуры БССР тав. Кісялёва, якія ён уручыў ў Днях Беларускай Культуры Ваяводскаму Праўленню ТППР.

Набліжаўся вечар. І-шы З'езд Беларускага Грамадска - Культурнага Таварыства канчаўся.

Здавалася, што пасля гэтага вялікага дня кожны з прысутных мусіць вынесці вялікай важнасці пастанову, мусіць зрабіць штосьць прыгожае, добрае!

Апошнія словы перад растаннем. Не забывайце, пішыце аб усім у „Ніву"!

Бывайце здаровы!

Дэлегаты паехалі ў свае вёскі, прадпрыемствы, школы, установы, каб расказаць аб усім, што самі бачылі і чулі, каб сказаць аб вялікай радасці для беларусаў — аб нараджэнні іх арганізацыі.

ВЕРА ЛЕЎЧУК

Вельмі падабалася ўдзельнікам З'езда артыстычная частка ў выкананні гурткоў мастацкай самадзейнасці з Гарадка і Белавежы.
На здымку ад лева: Галоўны рэдактар „Нівы" тав. Г. Валкавыцкі, сакратар КВ ПЗПР тав. М. Ксёнжэ, тав. А Казёл, рэдактар Л. Рубах і прадстаўнік Міністэрства Асветы В. Станкевіч

Склад Галоўнага Праўлення

Беларускага Грамадска-Културнага Таварыства

зацверджаны

на І-шым З'ездзе Дэлегатаў 26.ІІ.1956 г. у Беластоку

1. Іван Анціпюк
2. Ганна Баран
3. Ілья Бернат
4. Кастусь Васілюк
5. Георгі Валкавыцкі
6. Уладзімір Вішэнка
7. Павал Гопта
8. Віктар Гогель
9. Міхась Грыгарук
10. Александр Давідзюк
11. Васіль Кіцэль
12. Аляксей Карпюк
13. Іван Казберук
14. Піліп Кізевіч
15. Аляксей Казёл
16. Алесь Казлоўскі
17. Іван Канапелька
18. Іван Краскевіч
19. Сымон Кузьмін
20. Мікола Лебядзінскі
21. Ніна Лебядзінская
22. Іван Лавіцкі
23. Вінцук Маркевіч
24. Кастусь Майсеня
25. Ніна Мушынская
26. Мікіта Новік
27. Надзея Ніканові
28. Людміла Панько
29. Францішак Пяткевіч
30. Мікола Пахвіцэвіч
31. Славамір Ружаноўскі
32. Ліда Стадолка
33. Мікола Самоцік
34. Сяргей Сарока
35. Антон Семяновіч
36. Люба Сыч
37. Юлія Трахімчук
38. Агафон Тамашук
39. Сяпан Уголік
40. Іван Філіпцук
41. Ілья Федаровіч
42. Ксеня Фірсовіч
43. Мікола Хількевіч
44. Сымон Шыманюк
45. Язэп Шаўчынскі

Склад Галоўнай Рэвізійнай Камісіі

1. Аляксандар Вішнеўскі
2. Іван Гжэсь
3. Сяргей Назарчук
4. Зося Парманьчук
5. Андрэй Таранта

Намеснікі членаў

1. Віктар Вашкевіч
2. Надзея Тыманюк

Прэзідыум Галоўнага Праўлення:

Аляксандар Давідзюк — Старшыня
Георгі Валкавыцкі — намеснік Старшыні
Піліп Кізевіч — намеснік старшыні
Аляксей Казёл — Сакратар

Члены прэзідыум:

1. Ілья Федаровіч
2. Сымон Шыманюк
3. Мікола Хількіевіч
4. Ніна Мушынская
5. Іван Канапелька

Сакратарыят Галоўнага Праўлення

1. Аляксандар Давідзюк
2. Георгі Валкавыцкі
3. Аляксей Казёл.

І-шы З'ЕЗД

З Гайнаўкі, Лукі, Гарадка, Белавежы,
З Відова, Катлоў і Семятыч,
Адтуль, дзе гучыць беларуская мова
Прыбылі на З'езд дэлегаты.

Я бачу Ваш позірк, вясёлы, шчаслівы.
Я чую як б'е Ваша сэрца ў грудзях.
Удзячнасць, падзяку для Партыі, Улады
За то, што ўвяла дзісь на новы нас шлях
Я бачу ў Вашых вачах.

Не вернуцца болей дні, тыя — без шчасця.
Не будзеш ты брат у нядолі, бядзе,
Як родны з другімі ты можаш спаткацца
І разам з усімі наперад ісці.

Шырокі і светлы дзісь шлях перад намі
На ім мэта зоркай гарыць — соцыялізм.
Па гэтай дарозе да лепшае долі
Йдзем разам: рабочы, студэнт, селянін.

МІКАЛАЙ МАТЭЙЧУК

Прадстаўніца дэлегацыі літоўскага насельніцтва, Ганна Стаськелюс выконвае літоўскія народныя песні.

ПАСТАНОВА І-шага З'ЕЗДА

Беларускага Грамадска-Культурнага Таварыства

Мы, дэлегаты беларускага насельніцтва, жыхары Польскай Народнай Рэспублікі, пачуваючыся да адказнасці за развіццё добрабыту і культуры ва ўсім краі, а асабліва беларускага народа ў межах Народнай Польшчы, у выніку дыскусіі па дакладзе арганізатараў З'езда пастанавілі:

1. Дзеля рэалізацыі пастановаў V Пленума ЦК Польскай Аб'еднанай Рабочай Партыі адносна павялічэння вытворчасці сельскай гаспадаркі пастанаўляем скіраваць усе сілы на авалоданне навейшай агратэхнікі, а таксама выкарыстаць усе формы працы з сялянамі ў мэтах перабудовы земляробскай вытворчасці на соцыялістычны лад, які можа запэўніць неагранічанае развіццё матэрыяльнага добрабыту і культуры. Для асягнення гэтай мэты забавязваем Галоўнае Праўленне распрацаваць магчымыя сродкі дапамогі ў ажыццяўленні нашых задач.

2. Здаючы ясна сабе справу з таго, што ў прошласці працоўныя масы беларускага і польскага народаў мелі супольных ворагаў, а ў сучаснасці мэту — будаўніцтва добрабыту і культуры, барацьбы за мір, пастанаўляем ўзмоцніць нашу барацьбу за еднасць беларускага і польскага народаў, выкарыстоўваючы прыклад барацьбы за дружбу і еднасць народаў Совецкага Саюза.

3. Шырэй і глыбей, чым да гэтага часу будзем цікавіцца і пазнаваць развіццё гаспадаркі і культуры народаў Совецкага Саюза, іх барацьбу за збудаванне комунізма і барацьбу ў абароне міру, а асабліва жыццём і развіццём гаспадаркі і культуры Беларускай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі.

4. Актыўней як дагэтуль, будзем прапагаваць сярод беларускага насельніцтва неабходнасць захавання прыгожых прагрэсіўных традыцый багатай духоўна культуры, беларускага народа. У гэтай мэце будзем імкнуцца да далейшага развіцця беларускага школьніцтва сярод беларускага насельніцтва, і такім чынам запэўніць фармаванне кадраў на ніве культурна-асветнай і грамадскай, — запэўніць далейшае развіццё беларускай культуры.

5. Каб запэўніць падрыхтоўку кадраў на сярэднім і вышэйшым узроўні, забавязваем Галоўнае Праўленне начаць захады аб арганізацыі пры Беластоцкай Настаўніцкай Студыі секцыі Беларускай Філалогіі, а пры Варшаўскім Універсітэце. Кафедры Беларускай Філалогіі. Пачыніць захады аб увядзенні да абавязваючых дысцыплін беларускую мову як прадмет у Педагагічных Ліцэях у Беластоку і Саколцы, абсальвенты якіх ідуць да працы ў школы нашых паветаў з беларускім насельніцтвам.

6. Павялічыць колькасць і рознастайнасць беларускай літаратуры, а асабліва дзіцячай і маладзёжнай у бібліятэках і пунктах біблятэчных. Пашырыць і насіліць прапаганду чытання беларускай мастацкай і фаховай літаратуры сярод беларускага насельніцтва

7. Забавязаць Галоўнае Праўленне ўзяць пад асаблівую апеку існуючыя гурткі мастацкай самадзейнасці, знайсці матэрыяльныя сродкі дапамогі ім, дапамагчы поўнаму выяўленню тым народным талентам, якія з браку матэрыяльных сродкаў не могуць выбіцца на шырокі шлях творчасці, дапамагчы ў закладанні новых гурткоў мастацкай самадзейнасці.

8. Забавязаць Галоўнае Праўленне да апрацавання метадаў збірання, апрацоўвання і выдавання скарбаў беларускага фальклору. Запэўніць падрыхтоўку адпаведных кадраў да распаўсюджвання гэтых скарбаў і абсады кваліфікаванымі кадрамі вясковых святліц і дамоў культуры.

9 Забавязаць Галоўнае Праўленне распрацаваць формы шырокага зазнаямлення беларусаў з прагрэсіўнай культурай польскага народа і наадварот, зазнаямлення польскага народа з прагрэсіўнай культурай беларусаў.

10. Забавязаць Галоўнае Праўленне кіравацца ў сваёй дзейнасці ўказаннямі статута зацверджанага З'ездам 26 лютага 1956 г.., а таксама дырэктывамі Польскай Аб'еднанай Рабочай Партыі, якая будучы ўзброенай у веду навукі марксізма - ленінізма вядзе нашы народы да светлай будучыні

Выступае хор з Гарадка.

Здымкі — Леў

Растуць мільянеры на Беласточчыне

Галоўнай задачай на фронце соцыялістычнай перабудовы сельскай гаспадаркі нашай краіны — з'яўляецца дасягненне сістэматычнага развіцця сельскагаспадарчых кааператываў. Лік сельскагаспадарчых кааператываў у беластоцкім ваяводстве з кожным годам павялічваецца. У канцы студзеня гэтага года, было іх ужо 307.

Сумесна з паўставаннем новых сельскагаспадарчых кааператываў, умацоўваюцца з кожным годам раней сарганізаваныя кааператывы, а маёмасць іх сістэматычна павялічваецца.

Як сістэматычна з года ў год павялічваецца маёмасць сельскагаспадарчых кааператываў, а сумесна з маёмасцю падзельны даход — прыкладам можа паслужыць сельскагаспадарчы кааператыў у Дэнісках, бельскага павета.

Сярод гэтых сельскагаспадарчых кааператываў — найбагатшымі з'яўляюцца: у бельскім павеце, Аўгустова — кааператыўная маёмасць якога ў канцы 1954 года раўнялася 2.099.395 злотых, Райск —

Перыяд (год)		1951 г.	1952 г.	1953 г.	1954 г.	1955 г.
Вартасць кааператыўнай маёмасці ў злотах:		270.775	471.344	745.993	900.794	1.354.338
На адзін працадзень	збожжа ў клг.	4.75	6.76	4.35	4.40	5.50
	зл.	0.58	1.—	2.49	1.25	3.50

Да 1953 года члены сельскагаспадарчага кааператыва ў Дэнісках больш усяго развівалі раслінную вытворчасць. Таму вартасць працадня ў злотах была малая. Павялічвалася яна сумесна з развіццём жывёлагадоўлі.

У канцы 1954 года ў ваяводстве было ўжо 10 сельскагаспадарчых кааператываў, маёмасць якіх даходзіла да звыш 1.000.000 злотых.

1.966.938 зл., Гацькі — 1.619.135 зл і Зубава — 1.505.137 зл; у гайнаўскім павеце — Чыжы — 1.233.784 зл; у элцкім — Мрозы — 1.059.057 зл; у беластоцкім — Чарэўкі — 1.114.446 зл.

Сельскагаспадарчыя кааператывы — мільянеры ў мінулым годзе значна павялічылі сваю маёмасць.

У 1955 годзе вырасла некалькі новых сельскагаспадарчых кааператываў — мільянераў.

За пяць год кааператыўнай гаспадаркі члены сельскагаспадарчага кааператыва ў Дэнісках дабіліся значных поспехаў. Маёмасць кааператыва дасягнула паказчыка 1.354.338 зл. (ў 1954 г. даходзіла да 900.750 зл).

Таксама павялічыўся падзельны даход у параўнанні з 1954 годам на 38.448 зл.

Напрыклад сям'я Данілы Нестэрука, якая запрацавала 712 працаднёў, атрымала з падзелу: 4.205 клг. збожжа, 2.848 клг. бульбы, 1.616 клг. сена, 4.262 клг. саломы і 2.492 злотых.

Члены сельскагаспадарчага кааператыва ў сяле Длуге — элцкага павету, у 1955 годзе кааператыўную маёмасць замкнулі сумай 1.014.096 зл.

У гэтым кааператыве выдатна развіваецца жывёлагадоўля. Члены кааператыва маюць 50 дойных кароў, з якіх кожная дае ў сярэднім 2.090 літраў малака ў год

За грошы атрыманы з прадажы малака, члены сельскагаспадарчага кааператыва ў мінулым годзе сплацілі дзяржаве 138 тысяч фінансавых даўгоў.

У гэтым кааператыве таксама выдатна развіваецца гадоўля свіней. Члены кааператыва цяпер ужо маюць 60 штук свіней.

Дасягненні сельскагаспадарчых кааператываў найлепш пераконваюць сялян, якія гаспадараць паасобна, аб перавазе калектыўнай гаспадаркі.

В. Б.

Праца ў сельскагаспадарчым кааператыве дала Паўлючуку магчымасць пабудаваць новы мураваны дом, у якім ён цяпер жыве. *Фота Лясоцкі*

У такой хаце жыў Паўлючук з Чыжой перад уступленнем да сельскагаспадарчага кааператыва.
Фота — Лясоцкі

Вяпрук, якога бачым на здымку важыць 400 клг. Клапатліва апекуецца ім (таксама як і ўсімі кааператыўнымі свіньмі ў Чыжах) — Рыгор Філімонюк

За продажу свіней, члены сельскагаспадарчага кааператыва ў Чыжах, атрымалі 60 тысяч злотых.

Фота Лясоцкі.

Добра сустрэнуць вясну

Апошнія дні лютага — гэта найгарачэйшы час у бельскай Дзяржаўнай Машыннай Станцыі (ПОМ) — рамонт машын. Экіпаж майстэрні, згодна з пастановай, хоча закончыць рамонт перад тэрмінам, гэта значыць перад 10 сакавіка. Каб спраўней праходзіў рамонт, створана тры брыгады: рамантавання „Урсусаў", „Зэтораў" і сельскагаспадарчых машын з адначасовым аднаўленнем старых частак да машын.

Брыгады гэтыя спаборнічаюць паміж сабой ад пачатку свайго паўстання. У выніку спаборніцтва рамантовая брыгада „Урсусаў", дагэтуль апошняя, заняла першае месца.

Кавальская брыгада перадавіка працы — Фёдара Антонюка, рамантуе на пляцы і ў прылеглай кузні плугі. Да паловы лютага яна закончыла рамонт боранаў, 38 культыватараў, а на 68 плугоў засталося неадрамантаваных толькі 5.

Трактарысты — Валенцін Жабінскі і Мікалай Семенюк, найлепшыя з рамантовай брыгады трактараў, выпярэджваюць усіх іншых. Яны заўсёды першымі закончваюць рамонт трактара. Выдатна працуе таксама токар Казімір Кардасевіч. Дрэнна дагэтуль ішла праца пры рамонце машын. Але Кардасевіч рашыў скараціць працэс апрацоўкі кожнай машыны простым спосабам: пазбегнуць выпадкаў бясчыннага стаяння такарні і павялічыць яе абароты да максімум. Л.

Участак доследаў у Зубаве

Вучні Пачатковай Беларускай Школы ў Зубаве, у бельскім павеце, ад 1952 г. вядуць на сваім паказовым 0,5 гектаравым участку, доследы з бульбай, званай „тапінамбурам".

Гэтая бульба дае надзвычай вялікі ўраджай, як самых клубняў, так і зялёнай масы.

Практыка выказвае, што гэтая бульба з'яўляецца вельмі добрым кормам кароў, таму што павялічвае іх малочнасць.

Насення „тапінамбура" вучні маюць пад дастаткам і прадаюць яго па 1 злоты 50 грошы за кілаграм, з далічкай расходаў перасылкі. Апрача бульбы, вучні на сваім доследчым участку выгадавалі ўраджлівую раннюю кукурузу, розныя гатункі конскага зуба, сланечніка, рэпы, памідораў, дыняў і насенні некаторых траў.

З зубаўскай школы павінны ўзяць прыклад другія школы і закладаць у сябе доследчыя ўчасткі. Тым, што захочуць залажыць доследчыя ўчасткі, вучні з Зубава, насенне за адпаведняй заплатай перашлюць поштай.

Добрай працай на сваіх доследчых участках, школьная дзетвара і настаўнікі павінны прычыніцца да выканання задач 5-гадовага плана.

НЕСТАР ПЕРАВОЙ

СЯЛЯНЕ З АЎГУСТОВА ВУЧАЦЦА

Ужо другі год вучацца на заатэхнічным курсе члены сельскагаспадарчага кааператыва і аднаасобныя сяляне з Аўгустова бельскага пявету. Курс налічвае 35 слухачоў. Большасць слухачоў — гэта члены сельскагаспадарчага кааператыва — мільянера ў Аўгустове. Выкладчыкам курса з'яўляецца інж. Рышард Стадлер — заатэхнік ПОМ ў Бельску, а загадчыкам — Міхась паўловіч, аграном ПОМ, якому падлягае кааператыў.

Вось. што кажа аб гэтым курсе аграном Паўловіч.

— Шмат чаго навучыліся на курсе аўгустоўскія сяляне. Яны выдатна вывучылі пытанні правільнага кармлення жывёлы, рацыянальнай гадоўлі і яе развіцця ва ўмовах кааператыўнай і паасобнай сялянскай гаспадаркі. Шырока абмеркоўвалі спосабы пашырэння кармавой базы з асаблівым разлікам на такія сельскагаспадарчыя культуры як кукуруза і люцэрна.

Вынікі гэтага навучання відавочны. Ужо ў гэтым годзе члены сельскагаспадарчага кааператыва і паасобныя сяляне выгадавалі значна больш кормаў і мешанак у параўнанні з мінулым годам.

Удзельнік курса, Васіль Скарбіловіч — член праўлення кааператыва — кажа, што шмат памаглі ім у навуцы навуковыя дапаможнікі, а асабліва кінофільмы.

Рахункавод кааператыва — Пятро Бусловіч (бо і ён таксама вучыцца на курсе) кажа:

Калісь я не разумеў шмат праблем звязаных з гадоўляй свіней і жывёлы. Зараз я, напрыклад ужо ведаю як удзяліць першай ветэрынарнай дапамогі ў неспадзяваных выпадках. Ведаю таксама правілы рацыянальнага кармлення жывёлы і як рахункавод не дзіўлюся ўжо, што нашыя фуражныя каровы спажываюць так дужа кормаў, колькасць якіх я падлічваю.

Але не толькі гэтакія карысці з сельскагаспадарчых курсаў заўважаецца сярод сялян Аўгустова. Многа змен адбылося ў іх жыцці, якіх яны часта і самі не заўважаюць. Напрыклад гэтая чыстата ў хлявах і аборах. Ім здаецца гэта справай зусім натуральнай, а замясцовы жыхар заўважае што гэтага калісь не было. Дапамагло навучанне — вельмі дапамагло! Вось хаця-б такі факт! У мінулым годзе члены кааператыва засеялі кукурузай поле аб плошчы аднаго гектара, а ў гэтым годзе плануюць на пяць гектараў!

Бачацы вялікія карысці з сельскагаспадарчых курсаў, сяляне з Аўгустова ахвотна вучацца. Такія напрыклад, як загадчык стойла — Іван Асеннік, ці загадчык, Якуб Верамеюк, пяршынствяннік ветэрынарыі Грыгор Верамеюк, а таксама Андрэй Верамеюк — член будаўлянай брыгады кааператыва, або стойлавы Пантэлеймон Анашк, аднаасобны селянін Васіль Вашкевіч і шмат іншых — з'яўляюцца самымі пільнымі слухачамі курса. Пасля заканчэння курса ўсе слухачы, якія зложаць экзамін з вынікам задавальняючым, атрымаюць пасведчанні адпавядаючыя сканчэнню пачатковай сельскагаспадарчай школы.

Змест і фота Лясоцкі

На здымку: рахункавод сельскагаспадарцага кааператыва ў Аўгустове — Пётр Бусловіч і член праўлення — Васіль Скорбіловіч разам вучацца з падручніка ветэрынарыі.

Пішуць нашы карэспандэнты і чытачы

Няхай пішуць маладыя пісьменнікі, паэты і мастакі

Няхай Рэдакцыя дакладзе ўсе намаганні дзеля таго, каб чытач прачытаўшы некалькі нумараў, не мог прадбачыць якія будуць загалоўкі артыкулаў наступнага нумара.

Няхай штотыднёвік „Ніва" вырасце з часам у самы цікавы і карысны часопіс. Хай штотыднёвік не кладзе ў галаву чытача формул і дэфініцый, хай не стараецца быць прарокам. Няхай артыкулы будуць арыгінальныя, жывыя, каб узьдзейнічалі не толькі на думкі але і на выябражэнні і пачуцці. Няхай часопіс не толькі вучыць, заахвочвае і кіруе але таксама хай паслужыць адчуванню прыгожасці жыцця, хай будзе мілым, пажаданым адпачынкам пасля працы.

Хацелася-б каб яго першая старонка мела эстэтычны, густоўны выгляд, каб друк, загалоўкі і ілюстрацыі былі прыемнымі для вока. Хацелася-б знайсці ў штотыднёвіку нешта з даўняй „прошласці", з падляскага краявіда і штосьці з мясцовага самадзейнага мастацтва, а апрача гэтага цікавыя весткі аб навінах навукі як з краіны так і з-за мяжы. Хай будзе даступным маладым паэтам, драматургам, пісьменнікам і г.д.

Александар Харкевіч
Новае-Ворово
Ваяводства Кашалін

З вялікай нецярплівасцю чакалі мы на першыя лісты. Нас турбавала адно пытанне: які водгук знойдзе сярод шырокіх колаў насельніцтва вестка аб выдавецтве нашага штотыднёвіка.

На лісты доўга чакаць не давялося. Усхваляваныя чыталі мы па некалькі разоў гэтыя першыя лісты і за кожным разам ставаліся яны ўсё больш цікавымі і захапляючымі.

Замест каментарыяў падаем ўрыўкі некалькіх гэтых лістаў.

Дружба ўсіх нацыянальнасцей — святая справа

Беларуская газета вельмі, вельмі на часе, яна дасьць шмат добрага беларускаму грамадству. Я хачу падзяліцца з вамі ўспамінамі. Калі я вучыўся яшчэ ў царскай школе (1912 г.), праз два гады я вёў бібліятэку. Тады мне ўпершыню давялося сустрэцца з беларускімі кнігамі Я імі вельмі захапляўся. Але кіраўніцтва школы загадала не даваць гэтых кніжак вучням Я тады не ведаў чаму. Калі я сустрэўся з марксісцкім гуртком, які існаваў пры гарадской школе ў Крынках, я даведаўся, што царскі ўрад, каб аслабіць рэволюцыю 1905 г. даў пэўную свабоду слова і прэсы Але калі рэволюцыя была здушана, тады цар пайшоў старым шляхам і таму кіраўніцтва школы не дазваляла чытаць нам беларускіх кніжак, каб не дапусціць да развіцця нацыянальнай свядомасці.

Калі выбухла першая сусветная вайна і прышоў да нас немец, то адразу стаў арганізаваць беларускія школы. Людзі вельмі зацікавіліся: — што гэта такое, прышоў вораг і даў беларусам „свабоду". Тады мясцовыя рэволюцыянеры высьнілі, што гэта варожая работа, мэтай якой з'яўляецца пароэненне беларусаў, палякаў і рускіх, што гэта пагубна працоўным а карысна эксплаататарам. Калі Крынкі захапілі паны, ды крывава расправіліся з тымі, якія праводзілі ў жыццё ленінскія ідэі. Нацыянальную рознь уводзілі, і нямецкія расісты, якія арганізавалі нацыяналістычныя беларускія камітэты.

Ваша газета павінна адыграць вялікую ролю у растлумачэнні варожасці ўсякіх нацыяналістаў, павінна яшчэ больш з'яднаць польскі і беларускі народы і памагчы нашай партыі ў будаўніцтве соцыялізма ў нашай краіне.

Міхась Клімовіч
Крынкі

Я ХАЧУ ЧЫТАЦЬ „НІВУ"

З вялікім хваляваннем прывітаў я вестку аб тым, што неўзабаве будзе выдавацца ў Беластоку на беларускай мове штотыднёвік „Ніва".

Хоць я не з'яўляюся беларусам, аднак цешыць мяне гэта. пэўна, што штотыднёвік „Ніва" прычыніцца ў значнай ступені да развіцця дружбы паміж польскім і беларускім народамі. Будзе ён спрыяць развіццю беларускай культуры ў Беласточчыне. Цешуся яшчэ і таму, што ў мае дзіцячыя гады беларуская мова з'яўлялася мовай, на якой я гаварыў. Сёння я ўжо многа забыўся аднак хацеў-бы чытаць „Ніву". Я хацеў-бы каб у штотыднёвіку „Ніва" друкаваліся народныя песні, апавяданні з жыцця беларусаў, іх працы. Таксама хачу каб на старонках „Нівы" памяшчаліся цікавыя і прыгожыя здымкі.

Хацелася-б каб штотыднёвік „Ніва" пабудзіў творчасць маладых беларускіх паэтаў і пісьменнікаў.

Чэслаў Борыс
Элк

ДЗЯКУЮ АД ШЧЫРАГА СЭРЦА

Складаю ад шчырага сэрца падзяку тым, каторыя паклапаціліся аб тое, каб беларусы пражываючыя ў Польшчы маглі мець і чытаць сваю газету, на роднай, беларускай мове, паглыбляць веды аб сваёй нацыянальнай культуры.

Я, Куцэвіч Лукаш, народжаны 8.I.1940 г. вучань восьмага класа з вялікай радасцю ўспрыняў гэту вестку, таму што я беларус і буду мог чытаць штотыднёвік „Ніва" на роднай, любімай беларускай мове.

Пасылаю дужа глыбокасардэчных паздраўленняў тым, каторыя гэты штотыднёвік будуць выдаваць; хай не шкадуюць сіл і энергіі, каб штотыднёвік гэты быў цікавы і як мага найлепш выглядзеў, інакш — каб кожнаму беларусу ён вельмі спадабаўся.

Па - маіму я хацеў-бы каб у штотыднёвіку „Ніва" знаходзіліся весткі з краіны і з-за мяжы, з нашага ваяводства, каб хапала месца аб жыцці нашых братоў - беларусаў у БССР. Я гутарыў са сваімі суседзямі і яны, як і я хацелі-б, каб у штотыднёвіку „Ніва" замяшчаліся песні народаў СССР, а асабліва БССР. Яшчэ, каб у ёй друкаваліся розныя практычныя парады на тэмы сельскай гаспадаркі, жывёлагадоўлі, прагнозы надвор'я, а таксама каб хапала месца на загадкі, гумар, сатыру і розныя іншыя аб'явы. І яшчэ каб у штотыднёвіку „Ніва" знаходзіліся шматлікія цікаўнасці — што ў значнай ступені павялічыла-б колькасць чытачоў. Я думаю, што штотыднёвік „Ніва", які будзе выдавацца на беларускай мове трэба было-б змяніць на газету выходзячую 2—3 разы на тыдзень з той прычыны, што ў штотыднёвіку нельга ўсяго змясціць. А калі будзе выходзіць штотыднёвік, то па-маіму павінен мець шмат старонак, каб усё можна было змясціць. Яшчэ хачу дадаць, каб у штотыднёвіку „Ніва" быў клуб — „Пазнаёмімся" так як у „Новэй Всі".

ЛУКАШ КУЦЭВІЧ
вёска Грыгораўцы

Трэба глыбей пазнаць сапраўдную літаратурную мову

Я пастараюся вельмі коратка апісаць аб тым, як насельніцтва ўспрымае вестку аб паўстанні нашай роднай газеты. У вёсцы Шымкі, дзе я працую настаўніцай, усе цешацца і з нецярплівасцю чакаюць „Нівы".

Цяпер я сарганізавала ў школе курс для жанчын, — заняткі адбываюцца ў аўторак і сераду. Чытаю я жанчынам цікавыя беларускія вершы, знаёмлю іх з беларускай літаратурай (вельмі мала маю матэрыялаў), расказваю пра змест новых кінофільмаў, прачытаных апавяданняў, вучу ручных работ на „дротах", вышываць і гатаваць.

Жанчыны, якія прыходзяць на заняткі вельмі цікавяцца беларускай літаратурай, любяць паслухаць як я ім чытаю беларускія кніжкі.

Аднойчы, пасля прачытанай кніжкі адна з жанчын сказала: „я думала, што наша мова непрыгожая, а цяпер, калі пачула там багатую літаратуру і сапраўдную літаратурную мову, я ў ёй закахалася".

Другая жанчына сказала: „трэба нам глыбей пазнаць сапраўдную літаратурную мову, а гэта мы зможам толькі тады, калі будзем чытаць штотыднёвік „Ніва".

Усе жанчыны маюць аднолькавыя думкі і з нецярплівасцю чакаюць новай газеты. Нямала радасці маюць нашыя вучні і піонеры, якія на кожнай лекцыі беларускай мовы пытаюцца: „настаўніца, калі мы будзем чытаць першы нумар чаканай газеты „Ніва" Чы мы можам напісаць аб чым небудзь з нашага школьнага жыцця"? Колькі радасці заўважаецца на тварах дзяцей, калі скажам ім, што хутка ўжо будзем чытаць „Ніву".

Ніна Бура
вёска Шымкі,
Беластоцкага павету

ТЭЛЕГРАМА

У сувязі з выйсцем Беларускага часопіса „Ніва" перадаем Вам братэрскія паздраўленні ад літоўскай моладзі і жадаем поспехаў у Вашай працы.

За Праўленне Літоўскіх Гурткоў Мастацкай Самадзейнасці ў Пуньску.

Старшыня
Пётр Роляў

Друкуйце весткі з БССР

Паважаная Рэдакцыя! У „Беластоцкай Газеце" з 13.I. 56 г. я прачытаў вестку аб тым, што будзе выдавацца штотыднёвік „Ніва" на беларускай мове. Мяне гэта вельмі зацікавіла таму, што на нашай тэрыторыі большасць насельніцтва — гэта беларусы. Будзем чакаць з найвялікшай нецярплівасцю першага нумара.

Хочам каб у штотыднёвіку „Ніва" друкаваліся весткі аб жыцці нашых братоў беларусаў у БССР, іх шматлікіх дасягненнях а асабліва аб соцыялістычнай гаспадарцы.

Дарагая Рэдакцыя! Таму пішу, што я быў там, на зямлі беларускай, дзе праводзіў свой водпуск і бачыў як змянілася мая вёска. Калгас „Першамай" маёй вёскі мае цяпер грузавыя аўтамашыны, прыгожую хату - чытальню, якая што вечар перапоўнена моладзю. Моладзь маей вёскі жыве патрэбамі калгаса. На месцы папялішчаў хат, астаўленых фашысцкімі захопнікамі пабудаваны новыя, прыгожыя дамы калгаснікаў, а люд каторы жыў у горы і нястачы да 1944 г. працуючы на паноў, зараз будуе сабе шчаслівую будучыню. Шлях соцыялістычнага будаўніцтва беларускага народа і павінен адлюстраваць штотыднёвік „Ніва" дапамагаючы такім чынам і ў нас будаваць шчаслівую соцыялістычную будучынь.

Уладыслаў Карней
Нараў

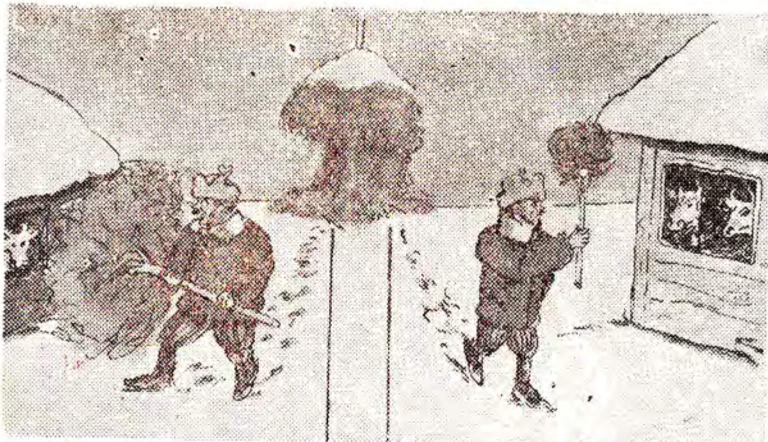
РЭДАГУЕ КАЛЕГІЯ

Выдавецтва: РСВ „Праса"
Адрас рэдакцыі: гор Беласток, вуль. Кілінскага 7/1,
Тэлефоны: Гал радактар і сакратарыят — 25-89, аддзелы рэдакцыі — 36-43
Умовы падпіскі: на 6 месяцаў — 15 зл 60 гр., на 3 месяцы — 7 зл 80 гр.
Падпіскі прымаюць паштовыя ўстановы і пісьманосцы.

Białostockie Zakłdy Graficzne
T-7-1605

НА ПРАВО... НА ЛЕВО...

Сваёй каро́ўцы ледзь павалок... *А кааператыўнамі; стадку — клок*

СВІННЯ ПАД СЯДЛОМ

(Байка)

Парохваючы,
з ранішняй пары
Свіння хаўроння
па двары
хадзіла
Як і належыць,
двор яна парыла
І, надакучыўшы работай
аднастайнай,
Зайшла на стайню,
Дзе зноў не засталася
без заняткаў —
Наводзіць пачала
свае парадкі;
Між іншым чухацца
а штосьці стала
І на яе упала..
сядло
І што тут са свінёй
было!
Уявіла, што яна —
сапраўдны конь.
Рысак — агонь.
Давай з сядлом насіцца
Ды ўсім хваліцца.
Паспрабавала заіржаць,
Дыбка хацела нават
стаць
Настала ўжо
вячэрняя пара —
Свіня насілася
па ўсіх дварах;
Пакуль з яе сядло
не знялі
І ў хлеў нарэшце
не загналі
Так і ў людзей бывае часамі,
Не назіралі самі?

ЦІМОХ КАРАГА

Эпіграмы

Згублены агроном

Мы згубілі агранома, —
Дзе падзеўся? — невядома.
Ледзь знайшлі усім сялом.
У паперах за сталом.
Быў ён выбрацца не ў сіле, —
Справаздачы завалілі.

ПЕРАБУДАВАЎСЯ

Кіраўнічы стыль ягоны
Значна зменены цяпер:
Болей ён не шле папер, —
Прывязаўся к тэлефону
Аднаго вось не змяняе:
Ён у вёсках не бывае

УЛ. КОРБАН.

Бывала і так

Чытаў гадзіну ён, ці болей,
Даклад аб шкодзе алкаголя.
А слоў яго не зразумець.
Бо языком варочаў ледзь

В. ЛУК'ЯНЧЫК

ЦЯЖКАЯ СІТУАЦЫЯ

— Вось жыццё настала: і дыхнуць нашаму брату не даюць.

— Паспрабуй толькі дыхнуць — і адразу скажуць, што п'яніца,

НЕ КАЗКА, А БЫЛЬ

— Мама мне купіла шапку-невідзімку, а тата купіў боты-скараходы.

Кемлівы

— Адразу відаць што вашы сталы і крэслы тапорнай работы.

— Няма нічога дзіўнага: гэтыя рэчы толькі тапаром і зроблены.

Знайшоў выйсце

— Пальчатак у вас на паліцах няма, а попыт на іх вялікі Якія вы робіце захады?

— Павесілі ў вітрыне аб'яву, што пальчатак у продажы няма, і попыт на іх адразу спыніўся
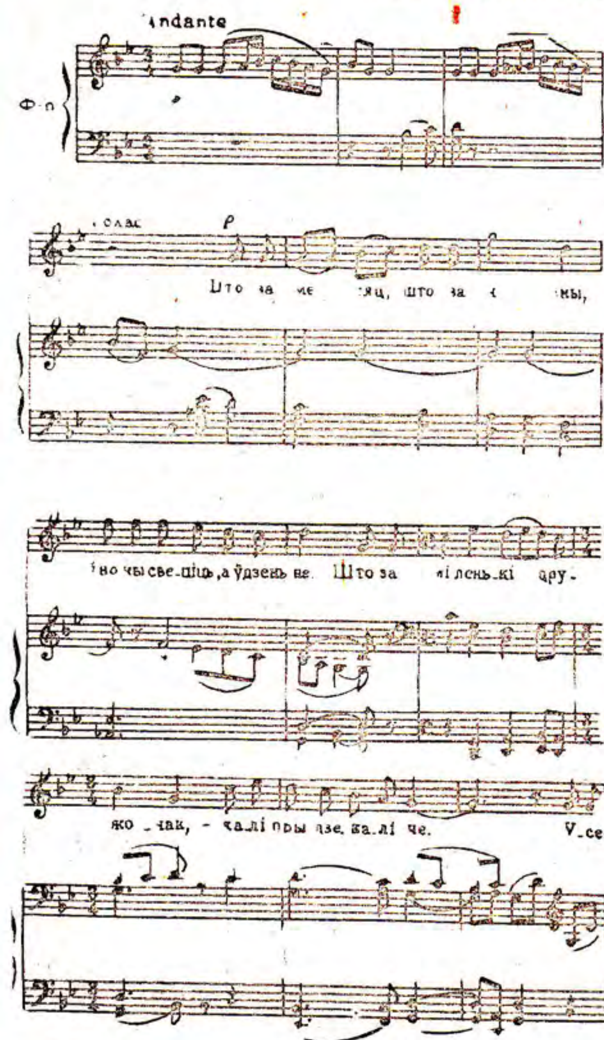
СПОСАБ

— Чаму вы так хутка бяжыце па лесвіцы?

— Мне шкодна бегаць па лесвіцы, і я хачу, каб яна хутчэй скончылася, — адказаў Бой - Жэленскі.

ШТО ЗА МЕСЯЦ

(Беларуская народная песня)

Што за месяц, што за ясны,
У ночы свеціць, а ў дзень не.
Што за міленькі дружочак,
Калі прыдзе, калі не.

Усе людзі, людзі кажуць,
Усе людзі гавараць:
„Сорам, дзеўка, сорам красна,
Позна з вечара гуляць".

Дзяўчынаньцы кепска стала,
Стала плакаць, ды ўздыхаць.
Хлапчынаньку шкода стала,
Стаў дзяўчыну суцяшаць:

„Не плач, дзеўка, не плач, красна,
Прыду ў госці да цябе,
Разгарыцца крой гарача,
Вазьму замуж за сябе".

АНЕКДОТЫ

Аднаго разу ўвечары, калі польская пісьменніца Ірэна Кржывіцкая сядзела разам з Бой-Жэленскім у кафэ, ён раптам пачаў грозна хмурыць бровы і нарэшце шапнуў ёй:

— Чаго гэты пан так заўзята пазірае на нас? Пойдзем адсюль, а інакш я вымушан буду сказаць яму пару слоў...

Субяседніца здзіўлена азірнулася. У кафэ нікога не было. Аказалася, што яны сядзелі насупраць вялікага люстэрка...

КАРОТКІЯ ЖАРТЫ

Зніжаючы сабекошт прадукцыі, ніколі не знізіш аўтарытэту.

*

Калі крытыкаваць начальніка не адважваешся — крытыкуй сябе: падстаў дастаткова.

*

Ад празмернага карыстання робіцца тупым нават самае вострае слова.

*

Машыністка дакладвае начальніку: — Я поўнасцю надрукавала ваш даклад на 150 старонках... І якраз папера ўся скончылася.

*

Ён ушчэнт зняславіў, сябе тым, што любымі сродкамі імкнуўся да славы.

*

Пераходзячы вуліцу небяспечна заглядацца нават на плакаты правіл вулічнага руху.

ДОБРЫ ДЗЕНЬ ЧЫТАЧЫ!

Быў я ў рэдакцыі „Нівы" Пачуў там знаёмую гутарку і... успомніў беларускую бульбу

Эх! Не ўмеюць у нас гатаваць бульбы, праўда, варань у нас бульбу, ды так, што падобна яна да сапраўднай беларускай бульбы, як свіння да каня.

Сапраўдная бульба ў мундзіры, белая, рассыпістая; ад міскі да столі падносіцца пахучы пар. Бярэм пальцамі гарачую бульбіну, а яна патрэскалася, гатовая рассыпацца пяском. А тут побач на патэльні янтарныя скваркі. Вы яшчэ іх не прабавалі, а ўжо чуеце, як хрусцяць у роце!

Сядзіць гэтак чалавек над міскай з бульбай, на ілбу пот выступіў, нос пачырванеў ад задавальнення, а ён ведай толькі аплятае бульбу і просіць у гаспадыні падсыпаць яшчэ крыху.

Гаспадынька ахвотна згаджаецца, падае другую поўную міску, а на твары ў яе задавальненне, што госцю смакуе яе бульба.

Бульба — гэта не глупства, ды мы яе не дастаткова цэнім, а ў Палестыне за вагон бульбы атрымаеш вагон апельсінаў.

Выбач, дарагі чытач, што я раз'ехаўся наконт бульбы, а галоўнага яшчэ не сказаў.

На днях я чуў такую размову ў клубе Міжнароднай Прэсы і Кніжкі ў Беластоку.

— Друкуюць у газетах анонсы аб Ніве, а яе чамусьці не відаць — сказала дама, адпіваючы глыток кавы.

— Што-ж тут дзіўнага?

— Зіма, усё снегам замяло, схавалася Ніва пад белым пакрывалам — адказаў субяседнік.

— Ніва напэўна будзе якім - небудзь Вожыкам, — сатыра да й толькі — прыкінула дама.

— Вожыкі пазней заснулі пад снегам, а як мне вядома, сатыры не існуюць. Сатыр — гэта персанаж міфічны — выказаў кавалер сваю думку. — Мне здаецца, што мы гутарым пра розныя рэчы — вымавіла дама.

— Высокаадукаваныя людзі — як мы, заўсёды гутараць пра розныя рэчы адказаў кавалер.

Я вышаў з клуба пакідаючы інтэлігентных субяседнікаў прадаўжаць „культурную" гутарку.

Што-б яны не гаварылі, а нам народзіны першага нумара „Нівы" — вялікае свята.

Скажу вам па сакрэту — а я ўсё-ж такі маю невялікую прэтэнсію да галоўнага рэдактара, што з'яўленне першага нумара адбылося без урачыстасці. Добра было-б сарганізаваць у сувязі з гэтым у рэдакцыі прыём, на якім пачаставаць прысутных сапраўднай бульбай, каму са скваркамі каму з селядцом, хто як любіць. А можа не было прыёма і пачастунку таму, што з персанала рэдакцыі ніхто не ўмеў зварыць бульбы?

У кожным выпадку, гэта не перашкаджае ад шчырага сэрца павіншаваць чытачоў з першым нумарам „Нівы".

Дзядзька Лявонь

НОВАЕ У ТЭХНІЦЫ НЕКАТОРЫХ ПОМ

— Гэй, ухнем!...